

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 736/2024
27.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због по једног кривичног дела учествовање у тучи из члана 123. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгана Стојанова, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању Кж1 57/23 од 29.08.2023. године и Апелационог суда у Нишу Кж3 25/23 од 23.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 27.06.2024. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Врању Кж1 57/23 од 29.08.2023.године и Апелационог суда у Нишу Кж3 25/23 од 23.01.2024. године, у односу на окривљеног ББ, тако што Врховни суд окривљеног ББ, са личним подацима као у списима предмета,

На основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Да је дана 13.10.2019. године, око 02,40 сата, у ..., у Улици ..., у башти кафића „...“, у стању урачунљивости, учествовањем у тучи у којој је оштећени ВВ из ... задобио тешку телесну повреду у виду прелома носних костију са померањем преломљених крајака, лакшег облика потреса мозга, прелома крунице централног секутића горње вилице и централног и бочног секутића доње вилице са десне стране, крвних подлива капка оба ока, носа, чела и огуљотина коже левог колена и леве подлактице, нагњечења грудног коша, трбуха, предела десног кука и десног колена које повреде збирно представљају тешку телесну повреду, тако што је најпре дошло до физичког обрачуна између оштећеног и оптуженог ББ, пошто је ошт. ВВ пришао до стола за којим је седео оптужени ББ, полио га пићем и ударио руком у пределу лица, оптужени ББ, одбијајући од себе истовремени противправни напад ошт. ВВ, ударио ошт. ВВ песницом у пределу лица, поступајући у нужној одбрани,

-чиме би извршио кривично дело учествовање у тучи из члана 123. у вези са чланом 19. став 1. Кривичног законика,

Трошкови кривичног поступка у односу на окривљеног ББ падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 152/22 од 30.01.2023. године окривљени АА, ГГ, ДД и ББ, на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП, ослобођени су од оптужбе да су извршили по једно кривично дело учествовање у тучи из члана 123. КЗ. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџета, док је оштећени ВВ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 57/23 од 29.08.2023. године, усвајањем жалбе ОЈТ у Врању, преиначена је пресуда Основног суда у Врању К 152/22 од 30.01.2023. године тако што су окривљени АА, ГГ, ДД и ББ оглашени кривим због по једног кривичног дела учествовање у тучи из члана 123. КЗ и осуђени и то окр. АА на казну затвора у трајању од пет месеци, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 13.10.2019. до 08.11.2019. године, а окр. ГГ, ДД и ББ изречене су условне осуде којим су им утврђене казне затвора у трајању од по три месеца и одређено да се казне неће извршити ако окривљени у року проверавања од једне године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени АА, ГГ, ДД и ББ су обавезани да плате на име судског паушала износ од по 5.000,00 динара, да солидарно плате трошкове ОЈТ у Врању у износу од 24.100,00 динара, да плате солидарно трошкове првостепеног поступка у износу од 216.000,00 динара, као и да солидарно плате трошкове суду другог степена у износу од 27.000,00 динара, све у року од 30 дана од правноснажности пресуде, док је оштећени ВВ, на основу члана 258. став 4. ЗКП, ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу. Поред тога, истом пресудом окривљени АА је обавезан да на име трошкова поступка ОЈТ у Врању плати износ од 11.250,00 динара, у року од 30 дана од правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж3 25/23 од 23.01.2024. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених АА, ГГ, ДД и ББ, а пресуда Вишег суда у Врању Кж1 57/23 од 29.08.2023.године је потврђена.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању Кж1 57/23 од 29.08.2023.године и Апелационог суда у Нишу Кж3 25/23 од 23.01.2024. године захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног ББ, адвокат Драган Стојанов, због повреде закона из члана 19. КЗ и члана 123. КЗ, док из образложења произлази повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине у целости побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање другостепеном суду или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног суда, основано бранилац окривљеног ББ у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Одредбом члана 19. став 1. Кривичног законика прописано је да није кривично дело оно дело које је учињено у нужној одбрани, а ставом 2. истог члана да је нужна одбрана она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од свог добра или добра другог одбије истовремени противправни напад.

Нужна одбрана је основ који искључује противправност кривичног дела, односно основ који искључује постојање кривичног дела.

У чињеничном опису изреке другостепене пресуде којом је преиначена првостепена пресуда из ослобађајуће у осуђујућу у односу на сву четворицу окривљених АА, ГГ, ДД и ББ, који су критичне ноћи учествовали у тучи и којом приликом је оштећени ВВ и задобио телесне повреде које збирно представљају тешку телесну повреду, наведено је да је критичном приликом дошло до физичког обрачуна између оштећеног и окривљеног, пошто је оштећени ВВ пришао до стола за којим је седео окривљени ББ, полио га пићем и ударио руком у пределу лица, након чега је окривљени ББ ударио оштећеног ВВ песницом у пределу лица, а затим су пришли окривљени АА и ГГ, који су те вечери радили као обезбеђење у кафићу и заједно почели да вуку оштећеног ка излазу из баште кафића, када је окривљени ДД ударио оштећеног ВВ песницом у пределу лица, а док су вукли оштећеног, окривљени АА и ГГ су га ударили рукама по лицу и телу, од којих удараца је оштећени падао и устајао, којом приликом га је окривљени АА ударио четири – пет пута, после чега су га преко ограде избацили из баште кафића.

У току ове туче, коју није изазвао, окривљени ББ је, а како то произилази из чињеничног описа кривичног дела за које је оглашен кривим у другостепеној пресуди, док је седео за столом у наведеној башти кафића, без икаквог повода испровоциран поливањем пићем по глави и физички нападнут од стране оштећеног ВВ, реаговао тако што је задао ударац оштећеном песницом у главу.

На тај начин је, по налажењу овог суда, окривљени ББ одбио истовремени противправни напад оштећеног ВВ, јер је ударац који је у описаној ситуацији задао оштећеном био неопходно потребан за одбијање напада и сразмеран нападу имајући у виду истовременост и интензитет напада и одбране. С обзиром на интензитет напада који се кретао од невербалног, поливањем пића по глави окривљеном, а затим и физичког - наносењем удараца руком у пределу лица, ударац песницом у главу

оштећеног била је једина могућност да од себе одбије истовремени противправни напад оштећеног ВВ. У изреци пресуде није описано даље учествовање у тучи окривљеног ББ, те се његова радња у овом догађају завршила отклањањем од себе напада оштећеног.

Из наведеног произлази да се у конкретном случају ради о поступању окривљеног ББ у нужној одбрани (члан 19. став 1. Кривичног законика), што у смислу члана 19. став 2. Кривичног законика, произлази из чињеничног описа радњи извршења кривичног дела за које је он оглашен кривим изреком правноснажне пресуде.

Како према одредби члана 19. став 1. Кривичног законика, дело учињено у нужној одбрани није кривично дело, то је Врховни суд, налазећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Драгана Стојанова основан, преиначио побијане правноснажне пресуде тако што је окривљеног ББ, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело учествовање у тучи из члана 123. у вези члана 19. став 1. Кривичног законика.

Имајући у виду да је опис кривичног дела у изреци пресуде само у односу на окривљеног ББ такав да из њега произлази закључак да је он поступао у нужној одбрани, суд се није упуштао у разматрање правноснажних пресуда у односу на остале окривљене у смислу члана 489. става 2. ЗКП.

Из свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП те члана 265. став 1. ЗКП у погледу трошкова кривичног поступка, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић